

ZPRAVODAJ

ČÍSLO: 4 / 2005 - DUBEN 2005

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE A REGIONY ČR

ROZHOVOR

„Národní síť Zdravých měst by měla být svým členům nejen koordinátorem, ale i konzultantem a pomocníkem.“

Rozhovor s Jiřím Čunkem, starostou města Vsetína a od 31.3.2005 novým předsedou Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM)

1. Jaká je Vaše vize budoucího rozvoje asociace a projektu Zdravé město v ČR?

Chtěl bych, aby se NSZM stala profesionální organizací, která bude pomáhat svým členům získávat finanční zdroje na zvyšování kvality života a udržitelného rozvoje jednotlivých členských měst a regionů. Mým cílem bude tedy rozšířit servis pro města především v oblasti využívání dotačních titulů. Vždyť právě prožíváme a ještě máme před sebou krátké období do roku 2013, kdy můžeme získávat evropské peníze. Nikdo z nás neví, jak velkou tuto možnost budeme mít potom. A jistě nejlepší využití peněz je do zdraví obyvatel našich měst a obcí. NSZM by měla být svým členům konzultantem a pomocníkem a ne jen koordinátorem.

2. Město Vsetín je členem NSZM od roku 2001. Jak byste zhodnotil dosavadní spolupráci s asociací?

V září roku 2001 zastupitelé města schválili přidružení k asociaci. V roce 2002 jsme schválili deklaraci Zdravých měst a stali jsme se řádným členem NSZM. Experti NSZM nám pomáhali a pomáhají v budování partnerství s neziskovým sektorem a budování tzv. občanské společnosti. Naučili jsme se více systematicky pracovat a pochopili, co znamená práce s veřejností. Více jsme si uvědomili, že to není jen transparent, který si radnice někde vyvěsí jako štít, ale že to skutečně vyžaduje realizovat více veřejných projednávání, kulatých stolů a setkání s občany.

Také díky NSZM víme, jak psát plán kvality života, získali jsme řadu inspirací od jiných partnerských měst a řadu dotací pro město Vsetín, například na Projekt Zdravé město nebo loni 350 tisíc na projekt strategického plánování. Naopak město Vsetín se významně podílelo na tvorbě Metodiky NSZM. Jsem přesvědčen, že Vsetín i NSZM se naše členství vyplatilo.

3. Co projekt Zdravé město do města, regionu či obce přináší?

- výměnu zkušeností
- pomoc při získávání finančních prostředků
- zvyšování kvalifikace pracovníků
- zlepšování funkce veřejné správy
- zkvalitnění životního prostředí a života občanů

AKTUALITY

Valná hromada změnila tvář Národní sítě Zdravých měst ČR

Letos první řádné zasedání Valné hromady Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM) proběhlo poslední březnový den v Kopřivnici. Zasedání se zúčastnilo přes třicet zástupců třiačtyřiceti členských municipalit NSZM. Mimořádně důležitou součástí jednání byla volba členů nejvyšších orgánů asociace – Rady, Revizní komise a nového předsedy asociace na dvouleté funkční období (2005-2007).

Novým předsedou NSZM se ve čtvrtek 31.3. stal starosta Města Vsetína Jiří Čunek, první místopředsedkyní náměstkyně

hejtmana Kraje Vysočina Ing. Marie Černá, a druhým místopředsedou místostarosta Města Hodonín Mgr. Ladislav Ambrozek.

Nově zvolený předseda zmínil šance, které nabízejí zdroje EU a kterých je nutno v následujícím období využít. Asociace

podle něj sdružuje aktivní města, která mezi sebou sdílejí dobrou praxi a navzájem se inspirují. Do Rady NSZM byli zvoleni také zástupci dvou měst, která se jí zatím neúčastnila, a to Kopřivnice a Litoměřic. Dalšími členy jsou zástupci měst Brno, Kroměříž, Prostějov a Třebíč. Rada je řídicím orgánem asociace, rozhoduje o koncepčních a strategických záležitostech, projednává například i projekty určené členům NSZM. Volba členů nejvyšších orgánů ale zdaleka nebyla jedinou důležitou záležitostí, kterou Jarní Valná hromada NSZM řešila. Na základě jejího usnesení byly novelizovány Stanovy asociace. Účastníci byli seznámeni s návrhy interních předpisů asociace, byla jim předložena výroční zpráva a výsledky hospodaření NSZM za loňský rok. Zasedání se zúčastnili také zástupci některých nově přijatých členů, měst Kuřim a Litomyšl, kteří krátce pohovořili o důvodech, která města vedla k zapojení se do asociace, i o očekávaných přínosech. V závěru zasedání ředitel NSZM Petr Švec informoval účastníky o současném stavu asociace a o plánu aktivit na rok 2005. Podzimní zasedání Valné hromady NSZM je plánováno na 30.11. v Letovicích.

NSZM uspořádala seminář na Ministerstvu pro místní rozvoj

Ve čtvrtek 21.4. proběhlo na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR letos již druhé z řady setkání zástupců Zdravých měst, obcí a regionů, pořádaných pod záštitou jednotlivých ministrů. Tentokrát byl patronem akce současný premiér Ing. Jiří Paroubek. Do centra pozornosti se dostalo mimořádně aktuální téma – zapojování veřejnosti v krajích a velkých městech v návaznosti na získávání finančních zdrojů Evropské unie. Setkání se zúčastnilo 40 zájemců o danou problematiku nejen z členských municipalit NSZM, ale také z radnic dalších českých a moravských měst. Přítomni byli i pracovníci šesti krajských úřadů.

Účastníky z nejrůznějších koutů republiky přivítali v úvodu setkání předseda NSZM a starosta Zdravého města Vsetína Jiří Čunek a ředitel NSZM Petr Švec. Dopolední blok semináře byl zahájen prezentací Petra Švece ke stávajícím aktivitám NSZM ve vazbě na přípravu kvalitních projektů členů asociace pro čerpání zdrojů EU v období 2007-2013. Byly uvedeny

související služby NSZM pro členy, metodická pomoc členům asociace, byla zdůrazněna spolupráce s členskými kraji – krajem Vysočina a Zlínským krajem – na Společném regionálním operačním programu 3.3. (SROP 3.3.). Spolupráce Zdravých měst a Zdravých krajů je významnou šancí pro získávání finančních zdrojů potřebných pro realizaci záměrů jednotlivých měst a mikroregionů. I v dalších prezentacích byl věnován značný prostor SROPu, evropskému dotačnímu programu, který náměstkyně ministra pro místní rozvoj Mgr. Věra Jourová označila za nejpraktičtější finanční nástroj pro města a obce v ČR. Spolupráce resortu pro místní rozvoj s jednotlivými kraji je intenzivní, projekty a jejich plánované výstupy se kraj od kraje liší. Paní náměstkyně Jourová prozradila, že během třetí výzvy na individuální projekty bylo předloženo 430 projektů; další výzvy budou kraje vyhlašovat začátkem června a října v závislosti na tom, kolik prostředků budou mít aktuálně k dispozici. MMR v současnosti aktivně vyjednává v Bruselu o budoucích podmínkách projektů ze strany ČR a o zmírnění nutného kofinancování pro operační programy. Principy SROPu s důrazem na vytváření funkčního partnerství na úrovni krajů, měst a obcí přiblížila další zástupkyně MMR, Ing. Radka Soukupová z Odboru řídicího orgánu SROP a JPD Praha. Na její vystoupení navázal RNDr. Ing. Martin Černý, MBA, z Krajského úřadu kraje Vysočina, který hovořil o partnerských projektech mezi krajem a organizacemi působícími na jeho území a přiblížil projekt „Partnerství pro Vysočinu“ (<http://www.partnerstvi-vysocina.cz>). V odpolední části setkání navázal s konkrétními aktivitami v kraji Vysočina Ing. Petr Holý z Odboru regionálního rozvoje. Prezentoval aktivity související se zapojováním NNO a plánováním strategie rozvoje NNO v kraji Vysočina. Spolupráce s NNO a s dalšími partnery Zdravých měst (např. školy, zdravotnická zařízení apod.) byla na setkání prezentována také na pozadí celoměstských kampaní Zdravých měst. O vzniku a vývoji Brněnských dnů pro zdraví, jejichž 10. ročník proběhl s velkým úspěchem loni, pohovořila Mgr. Ivana Drahovová, koordinátorka projektu Brno-Zdravé město. Evropský týden mobility v jihočeské metropoli Českých Budějovicích představil Ing. Svatopluk Miha, vedoucí Odboru životního prostředí Magistrátu. Seminář na MMR uzavřela Doc. Ing. Arch. Vladimíra Šilhánková, PhD., členka zastupitelstva Zdravého města Hradec Králové, která účastníkům přiblížila zkušenosti z přípravy strategického plánu města s aktivním zapojením veřejnosti. Výstupy akce, prezentace a fotodokumentaci naleznete na webové adrese <http://www.nszm.cz/mmr>. Semináře pod záštitou jednotlivých ministrů pořádá NSZM pravidelně, další z akcí je naplánována na září na Ministerstvu dopravy ČR s tématem Bezpečná doprava ve městě.

NSZM: Odborníci a zástupci Zdravých měst debatovali o bezpečnosti ve školách

Více než osmdesát delegátů se ve středu 6.4. sjelo do Kroměříže, kde se ve zdejší Střední zdravotnické škole uskutečnila první celostátní konference na téma Bezpečná škola. Setkání odborníků ke stále aktuálnější problematice úrazů a vůbec bezpečí ve školách a školských zařízeních iniciovala pracovní skupina projektu Bezpečná komunita Kroměříž, samotné organizace se ujala Střední zdravotnická škola spolu s kroměřížským pracovištěm Zdravotního ústavu Zlín a kroměřížskou radnicí, členem NSZM. Vzhledem k tomu, že prevence úrazů je jednou z priorit Zdravých měst, obcí a regionů, sešli se ten den v Kroměříži také jejich zástupci.

„Kroměříž se stala hostitelem setkání díky tomu, že je jako jediné město ve střední a východní Evropě členem celosvětové sítě Bezpečných komunit, přičemž projekt Bezpečná škola je jednou z novinek této sítě, spadající pod Světovou zdravotnickou organizaci,“ vysvětlila koordinátorka Projektu Zdravé město Kroměříž Ing. Marie Pokorná, podle které byli mezi účastníky setkání například zástupci Centra úrazové prevence v Praze-Motole či Státního zdravotního ústavu Praha. „Projekt Bezpečná škola ale není jen o úrazech. Problematika bezpečí ve školách je totiž mnohem širší. Zahrnuje například i agresivitu dětí či šikanu,“ vysvětlila místostarostka Kroměříže MUDr. Olga Sehnalová, politička odpovědná za Projekt Zdravé město. Podle ní je z hojné účasti patrné, že se o problematiku bezpečnosti ve školách začíná zajímat stále více lidí. S účastí, ale i s průběhem setkání, byla spokojena také vedoucí projektu Bezpečná komunita Kroměříž MUDr. Jarmila Číhalová. „Velmi mile mne překvapilo, jaký je o tuto problematiku zájem ze strany pedagogů. Přijeli ale také zdravotníci, kteří pro děti vytvářejí preventivní programy v oblasti úrazů a bezpečnosti ve školách vůbec,“ poznamenala MUDr. Číhalová. K projektu Bezpečná komunita se radnice v Kroměříži oficiálně přihlásila v roce 2001. Díky tomu, že město splnilo všechna kritéria Světové zdravotnické organizace, stalo se o dva roky později jako 78. město na světě řádným členem celosvětové sítě Bezpečných komunit. Jedním z partnerů kroměřížské radnice při realizaci mezinárodních projektů Bezpečná komunita a Zdravé město je Základní škola Zachar, která zatím jako jediná projekt Bezpečná škola pilotně testuje v podmínkách České republiky.

V doprovodném programu konference předvedly studentky Střední zdravotnické školy v Kroměříži i ošetření simulovaných úrazů.

NSZM / Kopřivnice: Sekce Zdravých měst tentokrát o mateřských centrech

Jarní Valné hromadě NSZM v Kopřivnici předcházelo dopolední informativní setkání, tzv. Sekce Zdravých měst, obcí a regionů, na téma Mateřská centra. Setkání, které se konalo v místním Mateřském centru Klokan (MC Klokan), se zúčastnilo zhruba dvacet zástupců měst, mateřských center a domů dětí a mládeže z celé ČR.

O úvodní slovo se postarali místostarosta Kopřivnice a politik Zdravého města Kopřivnice Jiří Novák, místní koordinátorka Projektu Zdravé město Mgr. Radka Chalúpková a zástupce NSZM Miroslav Andrt. Účastníci setkání měli možnost si podrobně prohlédnout celé zařízení, které funguje nikoliv jako samostatná nezisková organizace, jak je tomu standardně zvykem, ale „pod“ místním domem dětí a mládeže (DDM). Při té příležitosti se hovořilo nejen o programové nabídce

MC pro rodiče na mateřské dovolené a jejich děti, ale i o technickém zabezpečení centra. V této části setkání sehrály nejdůležitější roli vedoucí kopřivnického mateřského centra a zaměstnankyně DDM Marcela Nedjalková a Jarmila Vrtělková. Kopřivnické MC ale neslouží pouze maminkám s malými dětmi. V budově MC Klokan se scházejí účastníci kurzů angličtiny, amatérští tanečníci, Centrum Balsamina tu pořádá lekce prevence stresu u žen a občanské sdružení „Máš čas?“ zase kurzy cvičení pro těhotné ženy. Jak uvedla ředitelka DDM Eva Müllerová, MC Klokan se podílí i na organizaci

prázdninových táborů dětí a jejich rodičů. V závěrečné diskusi se podrobně hovořilo o aktivitách MC a organizačním zajištění chodu MC Klokán pod DDM s přispěním města. Mgr. Radka Chalúpková účastníkům předala informaci o dotačním programu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, které v roce 2004 vyhlásilo poprvé dotační řízení pro neziskové subjekty v oblasti podpory fungující rodiny. Na toto dotační řízení bylo ve státním rozpočtu vyčleněno 50 mil. Kč. V průběhu dubna a května letošního roku bude MPSV zvažovat vypsání druhého kola dotačního řízení pro rozdělení zbylých finančních prostředků. Aktuální informace budou k dispozici na webových stránkách zmíněného resortu.

TELEGRAFICKY

■ NSZM: Nastalo období přebohaté na kampaně. Před pár dny oslavila Zdravá města a obce dubnový svátek Země (22.4. – Den Země). Jak to vypadalo, si přečtete ve speciálním čísle Zpravodaje NSZM. Do další celosvětové kampaně se členové NSZM zapojí koncem května, kdy vypukne Den bez tabáku (28.5.). Loni tuto

aktivitu podpořilo celkem dvacet radnic. Jarní a letní smršť kampaní zakončí šestý ročník Dnů bez úrazů (1.–8.). Pojítkem „bezúrazových dní“ budou v několika Zdravých městech aktivity a projekty „Na kolo jen s přílbou“, „Bezpečná cesta do školy“ a v ČR horká novinka „Pásovec“, celonárodní kampaň zaměřená na užívání dětských autosedaček. Další informace na: <http://www.nszm.cz/kampan>

■ Kroměříž: V historickém centru města nechala kroměřížská radnice rozmístit dřevěné truhlíky s okrasnými dřevinami a letničkami. Památková péče měla k vysazování stromů a okrasných dřevin v historickém centru výhrady, toto je řešení, které zeleň městu přinese a které posvětili i „památkáři“...

■ Litoměřice: Město uspořádalo výchovnou akci pro děti prvních až třetích ročníků litoměřických základních škol s názvem „Bezpečná ulice“. Jejím cílem je seznámit děti s problematikou bezpečnosti nejen v silničním provozu, ale všeobecně - jak by se měli bezpečně chovat ve škole, doma i při volnočasových aktivitách... Více na: <http://www.nszm.cz/inspir>

KONTAKTY

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10
T: +420 602 500639 | E: paha@nszm.cz | W: www.nszm.cz

Petr Švec, národní koordinátor Projektu Zdravé město
(použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR)